

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний
університет**

**ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 19 жовтня 2021 року)

Київ 2021

Сулова Т. О. ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ОСНОВА ЗДІЙСНЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	479
Тодорюк О. Б. ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛЯ НА РИНКУ АЛКОГОЛЮ – ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ	483
Харсун Л. Г. КОНТРАКТНА ЛОГІСТИКА У ВЗАЄМОДІЇ З ТОРГОВЕЛЬНИМ БІЗНЕСОМ.....	486
Шарко В. В. ЛОГІСТИЧНИЙ СЕРВІС ПРИ ОБСЛУГОВУВАННІ ПОКУПЦІВ	489
ТУРИСТИЧНИЙ, ГОТЕЛЬНИЙ І РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: ПОСТПАНДЕМІЧНІ НАСЛІДКИ ТА ПРІОРИТЕТИ ЗРОСТАННЯ	
Алескерова Ю. В., Крижак Л. М. СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ У ТУРИЗМІ.....	492
Антонюк І. Ю., Медведєва А. О. ДЕСЕРТИ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕФІЦИТУ ЙОДУ ТА СЕЛЕНУ	496
Вівсюк І. О. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ.....	499
Вітряк О. П., Грабовська О. В., Карпуніна М. В. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У ВИРОБНИЦТВІ КРАФТОВОГО ПИВА.....	503
Гладкий О. В., Жученко В. Г. АНАЛІЗ КЛЮЧОВИХ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ЄС І МІСЦЯ НА НЬОМУ УКРАЇНИ	506
Гніщевич В. А., Дейниченко Л. Г. ВПЛИВ СПОСОБІВ ОБРОБКИ ЯГІД НА ВМІСТ ПЕКТИНОВИХ РЕЧОВИНИ	509

ТУРИСТИЧНИЙ, ГОТЕЛЬНИЙ І РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: ПОСТПАНДЕМІЧНІ НАСЛІДКИ ТА ПРІОРИТЕТИ ЗРОСТАННЯ

Алескерова Ю. В.,

*д-р екон. наук,
професор кафедри фінансів, банківської справи
та страхування,
Вінницький національний аграрний університет*

Крижак Л. М.,

*канд. екон. наук,
доцент кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ У ТУРИЗМІ

Туризм, як світове явище, на сьогоднішній день знаходить свій стрімкий розвиток як в економічно розвинених, так і країнах, що розвиваються. Становлення туризму відбувається одночасно з розвитком суспільства, тобто стає зумовлено бажаннями і потребами людей. Тому для якісного розвитку туристичної сфери, необхідний комплексний, системний підхід до поняття туризму з виявленням тісного взаємозв'язку між елементами його складовими і чинниками, що домінуюче значення на його розвиток.

Під туризмом зазвичай розуміються тимчасові виїзди (подорожі) громадян з постійного місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових, спортивних, релігійних та інших цілях без оплачуваної діяльності в місці тимчасового перебування. Приступаючи до розгляду питання про сутність туризму, його основних концептуальних позицій, його змісту і особливостей, необхідно, на наш погляд, відзначити, що туризм досить «старе» явище в людському існуванні. Однак багато авторів, які присвятили книги і свої наукові праці туризму, визначають його, як досить нове явище людського життя, яке виникло і оформилося в кінці 19 століття, а інтенсивний розвиток отримало лише в другій половині 20 століття, в століття стрімкого розвитку техніки, технологій, суспільних відносин, за що і отримало гучний титул «феномен 20 століття».

Стосовно до системи туризму можна сказати, що це сукупність і єдність відносин і явищ, що протікають в туристській сфері. В основі

системи туризму лежать дві субсистеми: суб'єкт і об'єкт туризму. Під суб'єктом туризму розуміється учасник туристського заходу (турист), який шукає можливості задоволення своїх потреб шляхом отримання специфічних туристських послуг. Під об'єктом туризму розуміється все те, що може стати для суб'єкта туризму метою подорожі, а також ставитися до обслуговуючій інфраструктурі.

Страховання життя у туризмі – це вид особистого страхування, який передбачає обов'язок страховика здійснити страхову виплату згідно з договором страхування у разі смерті застрахованої особи, а також, якщо це передбачено договором страхування, у разі дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та (або) досягнення застрахованою особою визначеного договором віку. У сучасних умовах розвитку вітчизняного ринку страхування життя процедура професійного навчання та реєстрації страхових посередників має бути простою та недорогою. Нами запропоновано до страхових агентів застосовувати практику їх реєстрації та професійної підготовки страховиками під наглядом Держфінпослуг на безоплатній основі. Водночас необхідно законодавчо встановити, що спеціальне навчання повинні проходити не лише керівники страхового брокера – юридичної особи, а й усі його працівники, які здійснюють посередницьку діяльність у страхуванні. Враховуючи європейські стандарти діяльності страхових посередників, вимоги щодо наявності страхування професійної відповідальності запропоновано застосовувати лише до страхових брокерів, тоді як відповідальність за дії страхових агентів доцільно покласти на страхову компанію, з якою вони співпрацюють.

Для вирішення проблеми надання клієнтам неповної та недостовірної інформації про умови страхування необхідно впровадити законодавчі норми, що визначатимуть інформацію, яка має надаватися клієнтам страхових компаній у письмовій формі до моменту укладання договору страхування життя, а недотримання таких вимог є підставою для визнання укладеного договору страхування нечинним та повернення страхувальнику сплаченої страхової премії. Ще одним заходом, що дасть змогу захистити споживачів послуг страхування життя від надання їм недостовірної інформації, є впровадження у чинне законодавство норми, яка передбачала б можливість клієнта відмовитися від укладеного договору страхування життя протягом 14–30 днів після отримання усіх документів. Це дасть можливість споживачам детально ознайомитися з умовами договору страхування, переконатися в достовірності інформації, яка їм надавалася страховим

посередником, та прийняти остаточне рішення про необхідність страховки.

Потребує кардинальних змін державна політика у сфері підвищення страхової культури населення. Передусім необхідно включити діяльність у напрямі поширення серед громадськості інформації про діяльність ринків фінансових послуг та заходи з державного регулювання цієї діяльності у перелік функцій, які здійснює Держфінпослуг, оскільки чинним законодавством це не передбачено. Успішний досвід діяльності польської Комісії фінансового нагляду у цій сфері свідчить, що крім пасивного висвітлення діяльності вітчизняного страхового ринку в засобах масової інформації доцільно передбачати активну роботу, яка проводиться у школах, вищих навчальних закладах, на підприємствах, а також організовувати форуми та вікторини, присвячені страховій тематиці.

Українським туристам пропонують також програми страхування майна – багажу, втрати докуменів. Такі програми можуть входити в медичний поліс, але добровільно (тобто клієнт може їх і не вибрати). Ризики туристичних підприємств і ризики внутрішнього туризму страхуються в межах загальноприйнятих видів страхування, а міжнародні поїздки потребують особливих міжнародних видів страхування: «Асистанс» і «Зелена картка». Для тих, хто подорожує за кордоном своїм автомобілем, обов'язковим є страхування цивільної відповідальності перед третіми особами. Наявність цього полісу є обов'язковою в країнах, які входять до системи «Зелена карта». Цей вид страхування проводиться без вказання страхових сум. Тобто потерпілому виплачують будь-яку суму, передбачену законодавством країни, на території якої виник страховий випадок. Ліміти страхування по цьому виду в різних країнах неоднакові.

Так, для Європи найвища сума мінімального покриття на аварію, травму або смерть третьої особи в країнах Євросоюзу – 607,460 тис. USD, найнижча – в Україні – 500 неоподаткованих мінімальних зарплат.

Асистанс – це специфічний вид страхування, при якому страхове відшкодування надають у вигляді конкретної послуги або платою за фактично надану послугу. Цим займаються спеціальні страхові компанії, які поєднують страхові та сервісні функції або звичайні страхові компанії, що мають договори з асистантами. Як правило асистанти виплачують страховим компаніям комісійні 8 – 10 % від загального обсягу винагороди. Популярним стає страхування придбаного туру від неякісного надання туристичних послуг, а також витрат пов'язаних з неможливістю здійснити поїздку. Крім зазначених вище видів страхування, що стосуються безпосередньо особи туриста, важливим є страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяль-

ності, яка включає невиконання зобов'язань або неналежне їх виконання.

В новій редакції Закону України «Про туризм» йдеться про поняття мінімальної відповідальності суб'єктів туристичної діяльності. Розмір фінансового забезпечення цивільної відповідальності має становити не менше: – 20 тис. EUR – для туроператорів, що займаються усіма видами туризму; – 10 тис. EUR – для туроператорів, що надають послуги лише з внутрішнього та в'їзного туризму; – 2 тис. EUR – для турагентів.

Ці суми повинні враховуватись при страхуванні відповідальності суб'єктів туристичної діяльності. Проте відповідальність можна застрахувати і на більшу суму. Страхування є обов'язковим і для осіб, що в'їжджають на територію України.

У випадках, коли наявність страхового полісу є обов'язковою умовою при відкритті візи, ліміт зобов'язань страхової компанії має бути не нижчим від суми, запитаної консульськими службами. Переважно всі країни Шенгенської угоди та ПАР приймають поліси страхових компаній, страхова сума за якими не нижча за 30 тис. USD, для Канади, США, Японії, Австралії – не менша 50 тис. USD. Загалом сума страхового покриття для тих, хто виїжджає за кордон, коливається від EUR 5 тис. до безлімітної суми залежно від виду страхування і вимог консульств іноземних держав.

Туристичні фірми віддають перевагу мінімальним страховим сумах (до 5 тис. USD), страховий платіж за якими найнижчий і вартість путівки при цьому не зростає. Страхуванням туристів займаються суб'єкти туристичної діяльності на основі угод зі страховими компаніями. Переважно турфірма підписує договір зі страховою компанією на страхування туристів, встановлює страхову суму і страховий платіж, від якого буде залежати відсоток премії, що буде видаватись страховому посереднику після реалізації полісів. Це оформляють договором доручення, де страхова компанія (страховик) зобов'язує турфірму продавати страхові поліси за фіксованою ціною, виплачуючи комісійну винагороду. Страховий посередник залишає собі від 10 до 25% вартості страхового внеску. Згідно з ст. 16 Закону України «Про туризм» «туристи вправі самостійно укладати договори на таке страхування. У цьому випадку вони зобов'язані завчасно підтвердити туроператору чи турагенту наявність належним чином укладеного договору страхування».

Про всі умови страхування, виплати компенсації, правила збору документів для підтвердження страхового випадку туристична фірма зобов'язана повідомити туриста. Туристичне страхування привабливе для страхових зловживань. Страхове шахрайство – це протиправна

поведінка суб'єктів договорів страхування. Шахрайські дії в страхуванні досить різноманітні. Умовно їх можна поділити на дві групи. До першої слід віднести страхову діяльність фірм, створених з порушенням діючого законодавства (псевдокомпанії). Шахрайські дії другої групи пов'язані з видачею туристам фальшивих страхових полісів. Тільки від махінацій з полісами «Зелена карта» страхові компанії України щорічно зазнають збитків на суму 2 млн грн.

Список використаних джерел

1. Чорна Н. М., Малюта К. Г. Зелений туризм як чинник забезпечення сталого розвитку сільських територій Вінниччини. Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. 2019. Т. 7. № 4. С. 37–41.

2. Aleskerova Yu., Todosiichuk V., Fedoryshyna L. Insurance in tourism. The scientific heritage. Hungary: Budapest, 2021. № 60 (60), vol. 3. P. 31–41.

3. Кізюн А. Г. Регіональні особливості розвитку екстремального туризму. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Географія. Вінниця, 2019. Вип. 31. № 1–2. С. 142–145. 4.

4. Кізюн А. Г. Розвиток екстремального туризму в межах Середнього Побужжя. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Географія. Вінниця, 2019. Вип. 31. № 3–4. С. 81–85.

Антонюк І. Ю.,

канд. техн. наук, доц.,

Київський національний торговельно-економічний університет

Медведєва А. О.,

канд. техн. наук, доц.,

Київський національний торговельно-економічний університет

ДЕСЕРТИ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕФІЦИТУ ЙОДУ ТА СЕЛЕНУ

Забруднення харчових продуктів радіонуклідами, бідність хімічного складу місцевих харчових продуктів, самообмеження населення в споживанні окремих продуктів, значне погіршення економічної ситуації в країні, а з нею і купівельної спроможності громадян призвело до значної деформації раціонів харчування, що разом із дією